

**Meldcode
kindermishandeling en
huiselijk geweld**

(Vermoeden
kindermishandeling en
huiselijk geweld)

18/10/2021

INHOUDSOPGAVE

Ons uitgangspunt	3
Definitie van kindermishandeling	4
Wetgeving.....	5
Waarom een afwegingskader?	6
Signalering van kindermishandeling	7
Wat te doen na signalering	9
Afwegingskader	11
Bijlage lijst.....	12
Bijlage 1 Schema bij vermoeden van kindermishandeling	13
Bijlage 2 Meldrecht, meldplicht en zorgplicht (wet op de jeugdzorg).....	14
Bijlage 3 houding en uitgangspunten: het belang van partnerschap	15
Bijlage 4 Aandachtspunten in gesprekken met kinderen.....	18
Bijlage 5 Omgaan met privacy.....	21
Bijlage 6 Definities	22
Bijlage 7 Observatielijst bij vermoeden van (seksuele) kindermishandeling	23
Bijlage 8 kindcheck	25
Bijlage 9 Registeren DVi	27
Bijlage 10; Bronnenlijst	28

Ons uitgangspunt

Pure-Kids verzorgt en begeleidt kinderen in een verantwoorde en veilige omgeving. Dit is onze leidraad, dat in de opvangsituatie steeds zorgvuldig wordt afgewogen wat in het belang is van het kind. Deze leidraad hanteren wij ook bij (vermoedens van) verwaarlozing of mishandeling van een kind.

Pure-Kids draagt een eigen verantwoordelijkheid voor het signaleren van kindermishandeling en voor het ondernemen van actie na het signaleren.

Dit protocol geeft richtlijnen voor het signaleren en handelen bij een vermoeden van (seksuele) kindermishandeling en is gebaseerd op de meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling. Ook geeft het de stappen aan die gezet kunnen worden in:

A: het proces van signaleren

B: de aanpak na signalering.

Meestal zal er gesignaleerd worden dat er sprake is van opvallend gedrag. Dit protocol is daarom een vervolg op het protocol opvallend gedrag. Dit betekent dat de stappen 1 t/m 3 van dat protocol meestal zijn doorlopen:

Stap 1: signaleren en verhelderen van het gedrag

Stap 2: overleggen met collega en eventueel Veilig Thuis

Stap 3: gesprek met de ouders en zo mogelijk kind

Tijdens de aanpak van het opvallend gedrag kan er op een moment het vermoeden van kindermishandeling ontstaan. Denk bij "onverklaarbaar" opvallend gedrag aan kindermishandeling.

Let op: het protocol 'opvallend gedrag' heeft een samenhang met dit protocol.

Definitie van kindermishandeling

Elke vorm van voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel;

Vormen

Kindermishandeling komt voor in verschillende vormen. In gezinnen waarin één of meer kinderen worden mishandeld, komen vaak verschillende vormen van mishandeling tegelijk voor. Bij elke vorm van kindermishandeling varieert de ernst van licht tot zeer ernstig. De duur en frequentie van het geweld bepalen mede de ernst van de mishandeling.

Lichamelijke mishandeling

Onder lichamelijke kindermishandeling vallen alle vormen van lichamelijk geweld tegen het kind, zoals slaan, schoppen, bijten, knijpen, krabben, het toebrengen van brandwonden of het kind laten vallen. Bijzondere vormen zijn het shakenbabysyndroom, münchhausen-by-proxysyndroom en meisjesbesnijdenis.

Lichamelijke verwaarlozing

Bij lichamelijke verwaarlozing komen ouders of opvoeders gedurende langere tijd onvoldoende tegemoet aan de lichamelijke basisbehoeften van het kind. Het kind krijgt niet de zorg en verzorging waar het gezien zijn leeftijd en ontwikkeling behoefte en recht op heeft.

Psychische mishandeling

Van psychische of emotionele mishandeling is sprake wanneer ouders of andere opvoeders met hun houding en hun gedrag afwijzing en vijandigheid uitstralen tegenover het kind. Ze schelden het kind regelmatig uit of maken het kind opzettelijk bang.

Psychische verwaarlozing

Bij psychische of emotionele verwaarlozing schieten de ouders of opvoeders doorlopend tekort in het geven van positieve aandacht aan het kind. Daarmee negeren ze structureel de basale behoeften van het kind aan liefde, warmte, geborgenheid en steun.

Seksueel misbruik

Seksueel misbruik bestaat uit alle seksuele aanrakingen die een volwassene een kind opdringt. Door het lichamelijke of relationele overwicht, de emotionele druk, of door dwang en geweld van de volwassene kan het kind die aanrakingen niet weigeren.

Getuige van huiselijk geweld

Kinderen die getuige zijn van geweld in het gezin zien of horen conflicten tussen hun ouders of worden geconfronteerd met de gevolgen, bijvoorbeeld verwondingen bij de ouder of het moeten vluchten van een ouder.

Eergerelateerd geweld

Eergerelateerd geweld is geestelijk of lichamelijk geweld dat wordt gepleegd vanuit een collectieve mentaliteit in reactie op een schending van de eer van een man, vrouw of familie.

Onder eergerelateerd geweld vallen bijvoorbeeld bedreiging met eermoord, aanzetten tot zelfmoord, mishandeling of verminking, verstoting of bedreiging daarmee en uithuwelijking. Eerwraak is de meest extreme vorm omdat het slachtoffer wordt vermoord. Bij een vermoeden kan de aandacht functionaris direct contact op nemen met het AMK of Landelijk Expertisecentrum Eergerelateerd geweld (LECEGG).

Wetgeving

Vanaf 1 januari 2019 treedt er een wijziging in het Besluit verplichte meldcode in werking. Vanaf dat moment is een afwegingskader onderdeel van de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Iedere beroepsgroep beschikt over een specifiek op haar eigen beroepsuitoefening toegesneden afwegingskader 'op basis waarvan de professionals het risico op en de aard en ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling wegen en dat hen in staat stelt te beoordelen of sprake is van dusdanig ernstig huiselijk geweld of ernstige kindermishandeling, dan wel een vermoeden daarvan, dat een melding bij Veilig Thuis is aangewezen.

Veilig Thuis is het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling (AMHK). Het hanteren van een afwegingskader is verplicht in de stappen 4 en 5 van de Meldcode. Een andere belangrijke verandering is dat in stap 5 de professional naast melden bij Veilig Thuis tegelijkertijd zelf hulp kan (blijven) bieden of organiseren, al dan niet in samenwerking met Veilig Thuis. Het eerdere onderscheid tussen óf hulpverleners óf melden vervalt dus als na toepassing van het afwegingskader de conclusie is dat melden bij Veilig Thuis is aangewezen. Het afwegingskader wordt onderdeel van de professionele standaarden van de beroepsgroep, waaronder ook de beroepscode valt.

Tevens valt Pure-Kids onder een meldingsbevoegde instantie, dit houdt in dat wij vanaf heden ook werken met de verwijfsindex risicjongeren. Deze valt in onze regio onder DVI, de Drentse verwijfsindex. Dit is een digitaal hulpmiddel voor professionals om hun betrokkenheid bij een jeugdige kenbaar te maken. Hierbij werkt het principe dat wanneer twee of meer professionals een melding doen voor dezelfde jeugdige, dat er dan een match ontstaat. Hierdoor weten professionals sneller of de jeugdige ook bekend is bij zijn of haar collega's. In de verwijfsindex staat alleen benoemd wie er betrokken zijn. Er staat geen inhoudelijke informatie in de DVI. De DVI draagt bij aan snellere afstemming tussen professionals, zodat jeugdigen (nog) betere hulpverlening kunnen krijgen (Drentse Verwijfsindex, z.d.) .

Meer informatie hierover is te vinden op de site: drentseverwijfsindex.nl.

Waarom een afwegingskader?

Huiselijk geweld en kindermishandeling zijn te zien als complexe en taaie maatschappelijke vraagstukken waarvoor geen plan klare oplossing bestaat. Vaak zijn er in een gezin of systeem waarin geweld speelt meerdere problemen en daarmee verschillende hulpinstanties betrokken. Recent onderzoek in de vier grote steden laat zien dat ondanks de inzet van allerlei hulp ernstig en langdurig geweld gericht tegen kinderen, volwassenen en ouderen vaak wel vermindert, maar niet stopt. Bijna twee derde van de kinderen in deze gezinnen krijgt geen enkele vorm van hulp terwijl ze kampen met de gevolgen van het geweld. De onderzoekers concluderen dat er meer nodig is om het geweldspatroon in cliëntsystemen met ernstig en structureel geweld te doorbreken. Veilig Thuis krijgt er daarom een taak bij: de zogenoemde 'radarfunctie'. Cliëntsystemen waarbij acute en/of structurele onveiligheid speelt komen op de radar bij Veilig Thuis. Dit houdt in dat er informatie-uitwisseling tussen de 26 Veilig Thuis organisaties plaatsvindt op eerdere meldingen over de cliënt/ het cliëntstelsel en eerder ingezette hulp. Zo wordt (bij iedere nieuwe melding) beter zicht verkregen op mogelijke patronen van geweld. Het Handelingsprotocol van Veilig Thuis, dat op 1 januari 2019 in werking treedt, beschrijft de verantwoordelijkheden en taken van Veilig Thuis, zoals de beoordeling van de veiligheid, de inzet die Veilig Thuis levert om de veiligheid te bewerkstelligen, het organiseren van hulp en het monitoren van de situatie totdat er sprake is van stabiele veiligheid.

Signalering van kindermishandeling

Zoals hierboven besproken zijn er twee hoofdstappen. Hieronder wordt besproken hoe wij bij Pure-Kids omgaan met de signalering van kindermishandeling en geeft het handvatten aan medewerkers van Pure-Kids hoe hier mee om te gaan.

Zorg over een kind

Kinderen die mishandeld worden, kunnen veel verschillende signalen laten zien. Deze signalen kunnen wijzen op kindermishandeling, maar kunnen ook een andere oorzaak hebben zoals een scheiding of een sterfgeval. Bij signaleren gaat het in de eerste plaats om de zorg die je hebt over een kind, waarvoor je geen geruststellende verklaring kan vinden. Kindermishandeling is één van de mogelijke oorzaken.

Als beroepskracht heb je kennis van de ontwikkeling van kinderen. Je bent bij uitstek de deskundige in het signaleren van (plotseling) afwijkend gedrag. Vertrouw op je kennis. Neem je eigen gevoel over de situatie serieus en overleg met collega's. Maak het gevoel dat je over de situatie hebt concreet door na te gaan waar je je feitelijk zorgen over maakt. Wanneer je zorg hebt over een kind is het belangrijk daar iets mee te doen.

Wat hoort in het verslag?

Verslaglegging is voor een goede uitvoering van het protocol noodzakelijk. Zorgvuldige verslaglegging geeft helderheid over de afspraken en de verdeling van verantwoordelijkheden.

Daarnaast kan je op basis van de verslaglegging de gevolgde werkwijze evalueren en hierover verantwoording afleggen.

In de verslaglegging staat in ieder geval:

- De signalen (objectieve beschrijvingen);
- Alle besluiten en afspraken die worden genomen;
- De namen, datum, volgorde en tijdsduur;
- Wie neemt welke taken op zich?
- Wie draagt welke verantwoordelijkheid?

Let erop dat ouders recht hebben op inzage van het verslag van hun kind. Houd hier rekening mee tijdens het schrijven van het verslag. Schrijf dus alleen wat je feitelijk hebt waargenomen. Zorg dat de gegevens die in het verslag staan, bekend zijn bij ouders. Let erop dat de verslaglegging op een veilige plaats wordt opgeborgen.

Stap 1: Signaleren in kaart brengen

- Alle feiten en signalen die de pedagogisch medewerker heeft worden in kaart gebracht en vastgelegd (zie ook bijlage 3);
- Waar nodig wordt gericht geobserveerd (Observatieformulier bij vermoeden (seksuele) kindermishandeling, zie bijlage 9);
- Als er informatie of signalen komen die afkomstig zijn van een andere partij, wordt de bron vermeld;
- Leg waarnemingen voor aan ouders / verzorgers (zie bijlage 2);
- Doe de kindcheck (zie bijlage 10 'kindcheck');
- Er bestaat de mogelijkheid dat een medewerker van de Pure-Kids de pleger is van de mishandeling. Raadpleeg hiervoor het protocol (seksuele) kindermishandeling door medewerker.

Stap 2: Overleggen met collega en eventueel Veilig Thuis

- Bespreken informatie (eventueel) extra gegevens met collega's, te verstaan pedagogisch medewerkers, eigenaar, pedagogisch coach en manager;
- Eventueel consulteren (ortho)pedagoog;
- Eventueel consulteren AMK/veilig thuis;
- Plan van aanpak opstellen.

Stap 3: Gesprek met de ouders en zo mogelijk kind

- De signalen en de zorg worden met de ouders/ verzorgers besproken;
- Indien mogelijk worden de zorgen ook besproken met het kind (zie bijlage 4 en 5);
- Vraag toestemming voor overleg met derden (school, centrum voor jeugd en gezin CJG). Het is belangrijk dat ouders toestemming hebben gegeven om hun kind met derden te bespreken. Wanneer ouders geen toestemming geven kun je de situatie/zorgen rondom het kind anoniem bespreekbaar maken (zie ook bijlage 7: Omgaan met privacy);
- Bespreken van de resultaten met pedagogisch medewerkers en eigenaar, eventueel (ortho)pedagoog wanneer zij wordt geconsulteerd.

Stap 1 t/m 3 mag maximaal één maand duren.

Wat te doen na signalering

Stap 4: Wegen van huiselijk geweld of kindermishandeling

Op basis van de signalen, gesprekken met de ouders, consultatie van collega's en evt. externe deskundigen komen tot een inschatting van de situatie. In deze stap wordt het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling ingeschat, evenals de aard en de ernst van dit geweld. Ook wordt hierbij gekeken of het gaat om een vermoeden van acute of structurele onveiligheid.

Kortom wordt de vraag gesteld heb ik op basis van stap één tot en met drie een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling?

Stap 5: Beslissen welke actie genomen moet worden

In deze stap moeten er twee beslissingen genomen worden. De eerste is, is het melden noodzakelijk? Melden is noodzakelijk als er sprake is van acute of structurele onveiligheid.

De tweede is de vraag is hulp verlenen of organiseren (ook) mogelijk ?

Hulp verlenen is mogelijk als:

- de professional in staat is om effectieve/passende hulp te bieden of te organiseren;
- de betrokkenen meewerken aan de geboden of georganiseerde hulp;
- de hulp leidt tot duurzame veiligheid.

Indien hulp verlenen op basis van één van deze punten niet mogelijk is, is melden bij Veilig Thuis noodzakelijk.

Tevens wordt er gekeken of er een registratie volgt bij de DVI.

Als professional heb je het recht om een jeugdige (tot de leeftijd van 23 jaar) in de verwijsindex te registreren, ook zónder toestemming van de jeugdige en/of zijn wettelijke vertegenwoordigers. Echter, alleen als er sprake is van een redelijk vermoeden dat de jeugdige daadwerkelijk wordt bedreigd in zijn gezonde en veilige ontwikkeling, Het doel van registratie in de verwijsindex is vroegtijdige onderlinge afstemming door professionals zodat passende hulp, zorg of bijsturing kan worden geleverd.

Meer informatie over het registreren bij het DJI is te vinden in bijlage 11 (registreren DJI).

Stap vier en vijf hebben een maximale looptijd van één maand, beginnend na stap drie.

Stap 6: Evaluatie

Tijdens de evaluatie wordt het proces en de procedure geëvalueerd. In deze evaluatie kunnen de afspraken zo nodig bijgesteld worden.

Deze stap heeft een looptijd van één maand na stap vijf.

Een melding is geen eindpunt

Ook als je een melding hebt gedaan betekent dit dat je alert blijft op het welzijn van het kind. Je blijft signalen en zorgen melden bij ouders en eventueel Bureau Jeugdzorg, ook blijf je alles rapporteren. Het AMK houdt de melder op de hoogte van de uitkomsten van het onderzoek en van de acties die in gang worden gezet.

Verantwoordelijkheden

In het stappenplan ligt de verantwoordelijkheid bij verschillende partijen. Hieronder is een schema te vinden.

Stap	Verantwoordelijkheid
Stap 1: in kaart brengen van de signalen	Pedagogisch medewerkers en pedagogisch coach
Stap 2: Overleggen met collega's	Pedagogisch medewerker, pedagogisch coach en eigenaar
Stap 3: Gesprek met de ouders en zo mogelijk kind	Eigenaar, pedagogisch coach en pedagogisch medewerker
Stap 4: Wegen van huiselijk geweld of kindermishandeling	Eigenaar, pedagogisch coach en pedagogisch medewerker
Stap 5: beslissen welke acties genomen moet worden	Eigenaar, pedagogisch medewerker en pedagogisch coach
Stap 6: Evaluatie	Alle betrokken collega's
Eindverantwoordelijke voor beslissingen: Eigenaar.	

De pedagogisch coach is SKJ-geregistreerd. Tevens zijn alle medewerkers van Pure-Kids bekend met de meldcode. Bij de verdeling van de verantwoordelijkheid is rekening gehouden met het kwaliteitskader jeugd en de norm van de verantwoorde toedeling (kwaliteitskader jeugd, 2016).

Afwegingskader

Wij werken met een afwegingskader. Deze is ontwikkeld om beroepskrachten met vermoedens van huiselijk geweld en/of kindermishandeling in stap 4 en 5 van de meldcode te ondersteunen.

Afwegingen

In het afwegingskader worden vijf afwegingen gemaakt:

1. Heb ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de meldcode een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling?

Nee: Afsluiten en vastleggen in dossier

Ja: Ga verder met afweging 2.

2. Schat ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de meldcode in dat er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid?

Nee: Ga verder met afweging 3

Ja: Melden bij Veilig Thuis. De afwegingen 3 tot en met 5 worden samen met Veilig Thuis doorlopen.

3. Ben ik in staat effectieve hulp te bieden of organiseren om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden?

Nee: Melden bij Veilig Thuis

Ja: Ga verder met afweging 4.

4. Aanvaarden de betrokkenen hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten?

Nee: Melden bij Veilig Thuis

Ja: Hulp bieden of organiseren, ga verder met afweging 5.

5. Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van de veiligheid en/of het welzijn (herstel) van alle betrokkenen?

Nee: (Opnieuw) melden bij Veilig Thuis.

Ja: hulp afsluiten met afspraken over het volgen van toekomstige (on)veiligheid met betrokkenen en samenwerkingspartners.

Normen

uit de vijf afwegingen die het voorbeeld afwegingskader vormen, zijn onderstaande drie professionele normen tot melden te onderscheiden. het melden van mogelijke kindermishandeling en/of huiselijk geweld is een professionele norm en als zodanig noodzakelijk:

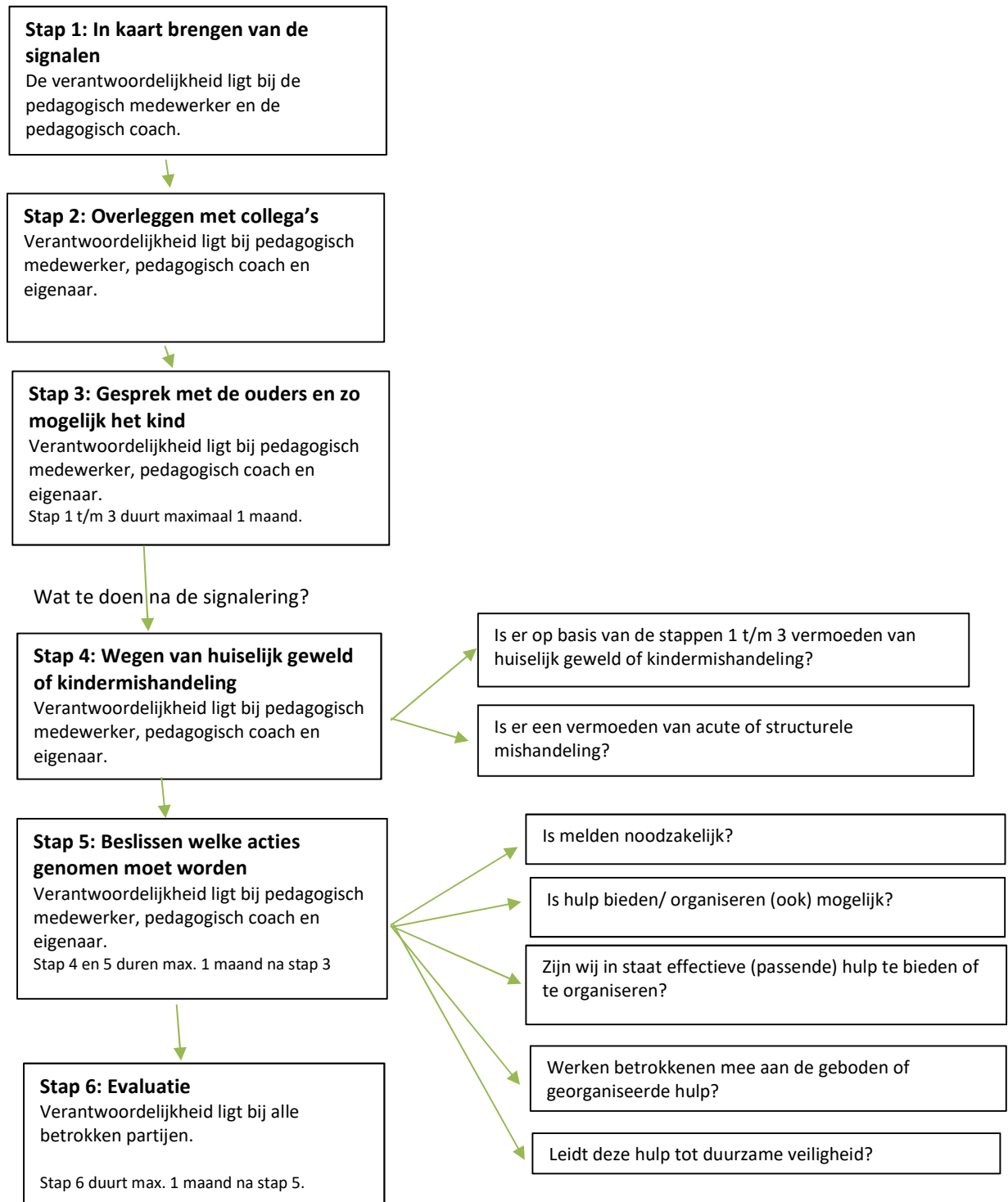
- in **alle** gevallen van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid.
- in alle **andere** gevallen waarin de beroepskracht meent dat hij, gelet op zijn competenties, zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
- Wanneer een beroepskracht die hulp biedt of organiseert om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

Op de [site](#) van het NJI is het afwegingskader te vinden voor sociaal werkers en jeugd- en gezin professionals.

Bijlage lijst

- Bijlage 1 Schema bij vermoeden van kindermishandeling/ huiselijk geweld
- Bijlage 2 Meldrecht, meldplicht en zorgplicht (Wet op de Jeugdzorg)
- Bijlage 3 Houding en uitgangspunten: het belang van partnerschap
- Bijlage 4 Aandachtspunten in gesprekken met kinderen.
- Bijlage 5 Omgaan met privacy
- Bijlage 6 Definities
- Bijlage 7 Observatielijst bij vermoeden (seksuele) kindermishandeling
- Bijlage 8 kindcheck
- Bijlage 9 Registreren DVi
- Bijlage 10 Bronnenlijst

Bijlage 1 Schema bij vermoeden van kindermishandeling

Bijlage 2 Meldrecht, meldplicht en zorgplicht (wet op de jeugdzorg).

In de Jeugdwet (2015) is het **meldrecht** vastgesteld.

In de Jeugdwet staat dat de gemeente verantwoordelijk is voor jeugdhulp en de uitvoering van kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering. Indien dat nodig is treft de gemeente een individuele voorziening, die vaak betrekking zal hebben op meer gespecialiseerde zorg. Het is aan de gemeente om te bepalen welke hulp vrij toegankelijk is en welke hulp een individuele voorziening is. Als een gemeente heeft besloten dat een kind of zijn ouders een individuele voorziening nodig hebben, dan kunnen zij hier rechten aan ontleen.

In de wet op de Jeugdzorg is ook de **meldplicht** opgenomen:

Wanneer een medewerker van een instelling het vermoeden heeft dat een medewerker van dezelfde instelling zich schuldig maakt aan kindermishandeling moet hij dit direct melden bij zijn/haar leidinggevende/eigenaar. Deze hebben de plicht direct het AMK hiervan in kennis te stellen.

Naast het meldrecht heeft ieder burger in Nederland een **zorgplicht**. Dit houdt in dat je de plicht tot zorgen voor het kind hebt. Aan de ene kant de plicht tot zorgen voor het kind en aan de andere kant de privacywetgeving in de vorm van de Wet bescherming Persoonsgegevens. Dat betekent dat je niet zomaar gegevens zonder toestemming mag geven aan derden.

Dit heet een conflict van belangen. Bij een conflict van belangen weeg je zorgvuldig de belangen die in het geding zijn af.

Dat doe je door het protocol te volgen en door alle stappen die je zet, schriftelijk te vermelden in het dossier. Wanneer je dit doet, kun je voldoen aan de zorgplicht en het meldrecht zonder bijvoorbeeld juridisch te worden vervolgd.

Tevens is in het besluit verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling de verwijsindex meegenomen. Op grond van artikel 7.1.1.2 van de jeugdwet zijn wij een meldingsbevoegde instantie waarbij gebruik gemaakt kan worden van de verwijsindex risicojongeren. Deze verwijsindex heeft een **meldrecht** en geen **meldplicht**.

Bijlage 3 houding en uitgangspunten: het belang van partnerschap

In stap 3 van de Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld ga je het gesprek aan met ouders en/of kind en tegelijkertijd wil je de relatie behouden. Wat kan je doen om die relatie te behouden of te versterken? Ouders en kinderen hebben vaak niet om je bemoeienis gevraagd. Dus is het aan jou te laten zien dat je te vertrouwen bent, naast hun staat, dat je voor hun van betekenis kunt zijn. Juist ook in situaties waarin mogelijk sprake is van onveiligheid (NJI, z.d.).

Partnerschap

Bekend is in het algemeen dat een goede relatie tussen ouders/jeugdige en hulpverlener één van de belangrijkste succesfactoren is in de hulpverlening.

In Signs of Safety wordt de samenwerkingsrelatie met ouders - ook wel partnerschap genoemd - als belangrijkste voorwaarde benoemd om veiligheid voor kinderen thuis te kunnen vergroten. Signs of Safety is een methode die beoogt om via een oplossingsgerichte werkwijze samen met ouders en kinderen ervoor te zorgen dat kinderen veilig kunnen opgroeien. In Nederland wordt Signs of Safety vooral binnen Veilig Thuis, de Raad voor de Kinderbescherming, gecertificeerde instellingen (voorheen afdeling Jeugdbescherming van Bureau Jeugdzorg) en jeugdhulpaanbieders gebruikt.

Signs of Safety benoemt een aantal praktische uitgangspunten die kunnen helpen om het partnerschap op te bouwen. Deze uitgangspunten gelden niet alleen voor partnerschap met ouders, maar ook met kinderen.

De belangrijkste uitgangspunten voor partnerschap zijn:

Respecteer de ouders en jeugdigen als personen die het waard zijn om mee te werken

Ouders en jeugdigen willen eerder samenwerken, als zij zich gezien en gerespecteerd voelen. Een open en eerlijke, empathische, geïnteresseerde en niet-veroordelende houding van de professional is daarvoor van belang. Het kan zijn dat je anders denkt dan de ouders of de jeugdige over of iets wel of niet goed is voor de ontwikkeling of opvoeding van het kind. Daar kan het gesprek dan over gaan. Wees je daarbij bewust van je eigen normen en waarden. Dat ouders het anders doen dan dat jij zou doen, hoeft niet te betekenen dat het slecht is wat ouders doen.

'Waarom is dit zo belangrijk voor u als ouders?' 'Wat betekent dit voor uw kind? En voor de veiligheid?'

Werk samen met de persoon, niet met de mishandeling

Gedrag van ouders dat leidt tot onveiligheid van kinderen kan niet goedgekeurd worden. Daar werken we niet aan mee. Maar dit betekent niet dat we daarmee de hele persoon afwijzen. We willen juist samenwerken met die persoon om het gedrag te kunnen veranderen. Ook als er sprake is van een culturele of levensbeschouwelijke achtergrond die anders is dan die van jou.

'Hoe kunt u ook een goede gelovige zijn, zonder dat u uw kind slaat?' 'U heeft in huis bepaalde regels die belangrijk voor u zijn. Hoe kunt u ervoor zorgen dat uw kind die regels respecteert, zonder dat u hoeft te gaan schreeuwen?'

Erken dat in elk gezin signalen van veiligheid aanwezig zijn

In geen enkel gezin is het altijd en overal onveilig. Focus dus niet alleen op problemen en zorgen, maar kijk vooral ook naar wat goed gaat. Ouders (en kinderen) voelen zich dan erkend in hun goede bedoelingen. Zoek naar de uitzonderingen. Geef complimenten: benoem daarbij zowel het gedrag als het effect dat dat gedrag heeft op de ander of op de situatie. En kijk vervolgens hoe je die krachten kan gebruiken om de zorgen te verminderen.

*'Wanneer gaat het wel goed thuis?' 'Wat goed dat u ook leuke dingen met uw kind doet!'
'Dus u vertelt dat uw kind minder druk is en dat u minder vaak boos op hem bent als
jullie samen naar de speeltuin geweest zijn waar hij lekker heeft kunnen rondrennen.
Zou u dat misschien vaker kunnen doen? Zou dat helpen?'*

Stel de veiligheid en welzijn van het kind centraal

De meeste ouders willen het beste voor hun kind, dat is het gemeenschappelijke belang dat je met ouders hebt. Maar het is voor ouders soms moeilijk om te erkennen dat hun gedrag misschien niet goed is voor hun kind. Het is van belang om daar duidelijk in te zijn.

'Ik snap dat u wijn wilt drinken. Maar wie kan er dan thuis zijn om voor uw kind te zorgen als uw kind hulp nodig heeft? Want u kan het dan niet goed genoeg.' Je blijft dan in contact met de ouder, veroordeelt hem/haar niet, en je stelt de veiligheid van het kind centraal. Door alleen te zeggen 'U mag niet drinken' vergroot je de veiligheid voor het kind niet.

Zoek altijd naar de details en naar uitzonderingen

Oplossingen ontstaan altijd uit details, nooit uit algemeenheden. Maak daarom de onveiligheid/verwaarlozing zo concreet mogelijk. Knip het in kleine stukjes en ga daarover in gesprek. 'Hoe komt het dat uw kind soms geen eten mee heeft naar school?' 'Hoe vaak is dat eigenlijk?' 'Maar soms lukt het dus wel! Hoe vaak is dat? En hoe komt het dat het dan wel lukt?'

Ga na wat de ouder of jeugdige wil

Het kan thuis alleen veiliger worden als ouders ervan overtuigd zijn dat dat nodig is en zij daaraan willen meewerken. Wat willen ouders bereiken of veranderen? Het is belangrijk dat je dat weet en dat je je eigen doelen daarop af kan stemmen. Dat vergroot de succeskans. 'Wat zou u willen veranderen om het thuis beter te maken? Wat zou dat betekenen voor uw kind? Wordt het daardoor veiliger? Waar blijkt dat uit? Wat heeft u nodig om dit te gaan doen? Wie kan u erbij helpen?'

Bied keuzemogelijkheden

Het helpt als je wat te kiezen hebt. Eén keuze, opgelegd door een hulpverlener, voelt al snel als dwang. Beter is het als ouders kunnen kiezen. Gelukkig zijn er bijna altijd verschillende mogelijkheden. Laat ouders daarover nadenken.

'Hoe kunnen we ervoor zorgen dat uw kind niet alleen naar school toe gaat en alleen die gevaarlijke weg moet oversteken, als u te moe bent?' 'Wie kan u daarbij helpen? 'Uw partner?' 'De buurvrouw?' 'Wie nog meer?'

Concentreer je op het tot stand brengen van kleine veranderingen

Een groot probleem los je niet in een keer op. Kleine stapjes zijn makkelijker te maken, en leiden vaker tot succes. En succes motiveert tot nieuwe kleine stapjes.

'Wat goed dat het gelukt is om uw kind zelf naar school te brengen, ook al voelde u zich zo moe!' 'Zullen we kijken hoe u dat misschien vaker kan gaan doen?' 'Wie zou u daarbij kunnen helpen?'

Als deze uitgangspunten in je houding en werkwijze verweven zitten, dan zal dat bijdragen tot meer partnerschap. En omgekeerd, als een gesprek moeilijk verloopt en de samenwerkingsrelatie afbrokkelt, dan kunnen deze uitgangspunten je helpen om te zien op welke punten het niet gelukt is om partnerschap te realiseren.

Een paar voorbeelden

Ouders zijn opgelucht. Ze voelen zich gehoord en ze willen iets aan de situatie doen.

Check: Wat heb je gedaan waardoor ouders zich opgelucht voelen? Bijvoorbeeld: Heb je goed geluisterd? Heb je voldoende aandacht besteed aan wat er goed gaat? Heb je complimenten gegeven? Heb je gevraagd naar waar ouders zich zelf zorgen over maken? Heb je gevraagd naar wat zij zelf willen dat er moet veranderen, en wat zij daar zelf voor ideeën over hebben? Heb je na afloop gevraagd hoe ze het gesprek vonden en waar ze tevreden over zijn?

Ouders worden boos. Ouders voelen zich niet gehoord, voelen zich aangevallen of ontkennen.

Check: Heb je echt geluisterd naar ouders? Weet je hun visie op de gezinssituatie? Voelen ouders zich door jou gerespecteerd als persoon of voelen ze zich veroordeeld? Heb je aandacht besteed aan wat er goed gaat thuis en heb je ouders daarmee gecompimenteerd? Of heb je alleen maar benoemd wat er fout gaat? Heb je ouders gevraagd wat hun zorgen zijn? Wat zij graag zouden willen veranderen?

Ouders hebben er geen vertrouwen in of doen niet wat afgesproken is.

Check: Heb je gevraagd wat ouders willen en hoe dat kan bijdragen aan verbetering van de situatie? Heb je ouders keuzemogelijkheden aangeboden? Begrijpen ze wat je wil en waarom? Heb je nagevraagd in welke oplossing ze wel vertrouwen hebben? Heb je gevraagd of ze het ook denken te kunnen? Heb je gekeken naar kleine stapjes, waarin ouders succesvol kunnen zijn?

Voorbeelden van vragen die je kan stellen om partnerschap te vergroten:

'Wat vindt u prettig aan mijn manier van omgaan met u?'; 'Wat is er nodig om vertrouwen te hebben in een goede samenwerking?'; 'Mijn doel is om de veiligheid voor uw kinderen te vergroten. Wat is uw doel?'; 'Als wij goed samenwerken, wat wilt u dan dat ik daarin doe?'; 'Wat moet ik volgens u in ieder geval niet doen?'

Bijlage 4 Aandachtspunten in gesprekken met kinderen

De algemene houding en uitgangspunten gelden natuurlijk ook voor gesprekken met kinderen, en wellicht zelfs in sterkere mate (NJI, z.d.). Daarnaast geldt:

- Stem af op de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van het kind wat betreft woordgebruik, manier van vragen, gebruik ondersteunende materialen (tekenen bijvoorbeeld), lengte van het gesprek e.d. Binnen de juiste randvoorwaarden kunnen kinderen volwaardige gesprekspartners zijn.
- Wees transparant en betrouwbaar: zeg wat je doet en doe wat je zegt.
- Toon je betrokkenheid en belangstelling. (partnerschap!).
- Wees je bewust van de loyaliteit van een kind voor zijn/haar ouders. Zeg geen negatieve dingen over ze en benoem dat je zowel het kind als de ouders wilt helpen.
- Vraag ook naar de leuke dingen thuis. Juist vanwege die loyaliteit is het van groot belang dat je niet alleen focust op de nare dingen. In het gesprek heen en weer gaan tussen leuke en moeilijke dingen werkt meestal goed.
- Vertel een kind wat je al weet. Dat maakt het gemakkelijker om te praten. 'Papa en mama hebben me al verteld dat ze vaak ruzie maken thuis, ook als jij erbij bent. Vertel eens, hoe gaat dat dan? Wat doen papa en mama dan? En wat doe jij als zij ruzie maken?' etc.
- Respecteer de gevoelens van het kind. Het is oké dat je verdrietig, bang of boos bent, of dat je je schaamt of schuldig voelt. Bagatelliseren van gevoelens ('Zo erg is het toch niet...') of geruststellen waar dat niet realistisch is, is niet verstandig.
- Respecteer zelfbeschikking en 'nee', bijvoorbeeld als een kind niet verder wil praten of geen details wil vertellen. Praten over moeilijke dingen thuis valt niet mee.

Laat merken dat je het kind gelooft

Laat merken dat je gelooft wat een kind vertelt. Het is voor een kind belangrijk dat het je kan vertrouwen en dat het zijn verhaal kwijt kan. Als professional moet je wel beseffen dat 'de waarheid' soms anders kan zijn dan een kind vertelt. Bijvoorbeeld omdat het te moeilijk is om het echte verhaal te vertellen. Een meisje zegt bijvoorbeeld dat een man aan haar zit, terwijl het haar vader is. Maar die waarheid is te pijnlijk voor haar. Kinderen kunnen dingen die ze gezien of gehoord hebben ook op een eigen manier interpreteren.

Vraag feitelijk naar wat er gebeurd is

De neiging kan bestaan om als volwassene snel op gevoelsniveau te reageren. 'Goh, wat rot voor je. 'Wat erg...' 'Hoe vind je dat?' 'Hoe was dat voor jou toen...?' Meestal zijn dit niet de vragen die het meeste informatie opleveren. Ze kunnen kinderen in een loyaliteitsconflict brengen, waardoor het juist moeilijker wordt om te vertellen. Of je raakt aan hun verdriet, waardoor het ook moeilijker wordt. Uit gesprekken met slachtoffers weten we dat een feitelijke benadering meestal beter werkt:

'Wat gebeurde er precies die laatste keer?', 'Wat deed jouw vader toen?', 'En je moeder?', 'Waar was jij toen je ouders ruzie kregen?', 'Wat deed jij toen?', 'Waar heeft je vader je geslagen?', 'Wat gebeurde er toen de politie kwam?' etc.

Vraag naar wat zou moeten veranderen

Vraag naar wat er zou moeten veranderen, om het thuis beter te maken. Soms hebben kinderen heel goede ideeën en oplossingen. Maar we mogen ze niet verantwoordelijk maken voor de uitvoering ervan.

Een voorbeeld: Een meisje wilde niet meer naar haar vader toe in het kader van de omgangsregeling. Moeder dacht dat het daar niet veilig voor haar was en wilde haar dochter al thuis houden en de omgangsregeling gaan aanvechten. Bij goed doorvragen: 'Wat zou er voor jou moeten veranderen zodat je wel weer naar je vader wil?' bleek dat het meisje graag haar liefste knuffel mee wilde nemen naar papa. Zonder knuffel wilde ze niet. Maar haar ouders hadden afgesproken dat er geen spullen, dus ook geen knuffels, meegaan naar de omgangsregeling, juist om ruzie en problemen te voorkomen. Het meisje geeft hier de oplossing aan, maar het is aan haar ouders om samen af te spreken dat de knuffel natuurlijk mee mag.

Een kind ontschuldigen

Kinderen denken vaak dat mishandeling hun schuld is en ouders bevestigen dat (soms ongewild) vaak: 'Rotjoch dat je bent. Je kunt ook niets goed doen!' Kinderen kunnen denken dat het misschien over gaat als ze nog beter hun best doen. Hun loyaliteit naar hun ouders toe zorgt ervoor dat ze niet snel denken dat het oneerlijk of onterecht is wat hun ouders doen. Van belang is dat een kind hoort dat mishandeling nooit hun schuld is, ook niet als ze stout zijn of iets stoms doen.

'Ik praat wel vaker met kinderen over dit soort dingen. Veel kinderen denken dat het hun schuld is dat ze geslagen worden. Dat snap ik heel goed. Maar het is belangrijk dat je weet dat het niet jouw schuld is. Ouders mogen je niet slaan.'

Beloof geen geheimhouding

Je kan niet helpen als je niets mag doen. Het is de verantwoordelijkheid van volwassenen om een kind te helpen en te zorgen dat mishandeling stopt. Vertel wat je gaat doen en betrek het kind bij je vervolgstappen. Dan ben je transparant en betrouwbaar.

'Wat we samen hebben getekend en opgeschreven ga ik bespreken met papa en mama. Het is belangrijk dat zij weten wat jij leuk vindt thuis. En dat je heel veel van papa en mama houdt. Maar dat er ook dingen gebeuren waar je verdrietig van wordt. Als papa en mama het willen kunnen we samen een plan maken waardoor er geen verdrietige dingen meer gebeuren thuis. En jij bent heel belangrijk in dat plan, want het gaat om jou. Als ik met papa en mama gesproken heb, dan vertel ik je hoe het is gegaan en wat we verder gaan doen.'

Gebruik de praktische uitgangspunten

Ook in gesprekken met kinderen kan je de praktische uitgangspunten gebruiken om te kijken waarom een gesprek moeizaam verliep (of juist goed). Een voorbeeld:

Een kind reageert afwerend of terughoudend en wil niet praten

Check: Heb je eerst met ouders gesproken of het goed is dat je hun kind spreekt (partnerschap met ouders!)? En hebben ouders dat ook aan hun kind verteld? Zo nee, investeer dan eerst in de relatie met ouders, zodat je hopelijk wel toestemming krijgt. Heb je rustig contact gemaakt met het kind? Heb je vertelt waarom dit gesprekje plaats vindt? Heb je vertelt wat je gaat doen met wat het kind je vertelt? Heb je nagegaan waar het kind bang voor is, en hebben jullie samen nagedacht over wat je zou kunnen doen om die angst weg te nemen?

Bijlage 5 Omgaan met privacy

Pure-Kids heeft een eigen privacy verklaring. Hierin wordt verteld hoe wij omgaan met de gegevens van kinderen en gezinnen. Hierbij wordt rekening gehouden met de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

Tevens werken wij met de Privacy APP jeugd. Deze staat op onze gezamenlijke Mobiel en laptop. Hier kunnen medewerkers stappen doorlopen om te zien wat we met gegevens mogen doen.

Bij deze situaties gaat het om gevoelige gegevens waardoor hier professioneel mee om moet worden gegaan. Alle stappen in het delen van gegevens hierover worden besproken met de manager en eigenaar van Pure-Kids. Zodat we duidelijk weten welke stappen we hierin kunnen nemen, dit is ook terug te vinden in de tabel omtrent verantwoordelijkheden.

Waar mogelijk wordt er ook altijd met ouders/verzorger gesproken over wat er met de gegevens over de situatie gebeurd en waar dit gemeld wordt.

Bijlage 6 Definities

Kinderopvang	Verzamelnaam voor kinderdagopvang, buitenschoolse opvang.
Directie	Daar waar directie staat, kan ook gelezen worden directeur, bestuur of stichtingsbestuur
Leidinggevende	De persoon binnen de kinderopvangorganisatie die leiding geeft aan een of meer beroepskrachten .
Beroepskracht	De beroepskracht die binnen de kinderopvangorganisatie werkzaam is en die in dit verband aan kinderen zorg, begeleiding of een andere wijze van ondersteuning biedt. Hieronder vallen in ieder geval de pedagogisch medewerker, flexwerker, zelfstandige zonder personeel (zzp'er), gedragswetenschapper, leidinggevende, bemiddelingsmedewerker, directie.
Aandacht functionaris	De beroepskracht werkzaam binnen de kinderopvangorganisatie met specifieke deskundigheid op het terrein van kindermishandeling en huiselijk geweld. Daar waar aandacht functionaris wordt geschreven wordt bedoeld een (ortho)pedagoog, leidinggevende van een locatie voor kinderopvang
Ouders / verzorgers	De volwassenen of volwassene die verantwoordelijk zijn / is voor de zorg en opvoeding van het kind; ouder(s), verzorger(s), voogd. Daar waar ouders geschreven wordt, wordt ook verzorgers of ouder / verzorger bedoeld.
Volwassen huisgenoot	De volwassen huisgeno(o)t(en) van de gastouder, die mogelijk in contact kom(t)(en) met de kinderen die worden opgevangen in het huis van de gastouder.
Hij	Waar gesproken wordt over hij, kan zowel hij als zij van toepassing zijn.
DVi	Drentse verwijzindex risicojongeren.

Bijlage 7 Observatielijst bij vermoeden van (seksuele) kindermishandeling

Deze observatielijst kan een instrument zijn om signalen beter in kaart te brengen. De lijst is niet uitputtend en dient als hulpmiddel te worden gebruikt.

Naam kind (evt. initialen)		
Leeftijd		
Jongens / meisje		
Kindercentrum/ groep		
Naam mentor		
Op kindercentrum sinds		
Sinds wanneer vertoont het kind opvallend gedrag?		
☐ Laatste weken ☐ Laatste maanden ☐ Sinds		
Het opvallende gedrag bestaat uit (meer dan één antwoord mogelijk)	☐ (zeer) meegaand gedrag ☐ Druk ☐ Ouwelijk, zorgend gedrag ☐ Agressief ☐ Angstig ☐ Gebrek aan vertrouwen in anderen	☐ Negatief zelfbeeld ☐ Angst voor lichamelijk contact ☐ Seksueel uitdagend gedrag ☐ Gespannen ☐ Faalangstig ☐ Signalen uit de signalenlijst
Hoe is de uiterlijke verzorging van het kind, zoals kleding en dergelijke?	☐ Over het algemeen verzorgd ☐ Sterk wisselend ☐ Over het algemeen onverzorgd ☐ Anders, namelijk	
Hoe is de verhouding tot broertjes en zusjes (meer dan één antwoord mogelijk)	☐ Prettig ☐ Geen aansluiting ☐ Bang ☐ Agressief naar (jongere) kinderen	☐ Plagerig ☐ Bazing ☐ Wordt gepest ☐ Pest broertje/ zusje ☐ Anders, namelijk

Hoe is de verhouding tot andere kinderen ? (meer dan één antwoord mogelijk)	☐ Prettig ☐ Geen aansluiting ☐ Bang ☐ Agressief naar (jongere) kinderen	☐ Plagerig ☐ Bazig ☐ Wordt gepest ☐ Pest broertje/ zusje ☐ Anders, namelijk
Hoe is de algehele ontwikkeling van het kind? (verstandelijk, emotioneel, motorisch, taal en sociaal)?		
Hoe is de verhouding tot moeder/ verzorger?		
Hoe is de verhouding tot vader/ verzorger?		
Hoe is de verhouding tot de beroepskrachten?		
Hoe is de verhouding tot andere volwassenen?		
Hoe is het contact tussen de ouders en de beroepskrachten?		
Zijn er bijzonderheden over het gezin te melden? Indien mogelijk ook de bron vermelden.		
Is er de laatste tijd iets in het gedrag of in de situatie van het kind veranderd?		
Wat zijn volgens jou de problemen?		

Bijlage 8 kindcheck

De kindcheck is aan de orde wanneer je met volwassen of adolescente cliënt in een (medische) situatie verkeert die minderjarige kinderen (ernstige) schade kan veroorzaken. De kindcheck houdt in dat je je bij bepaalde groepen volwassene nagaat of zij voor minderjarige kinderen zorgen en of kinderen daar veilig opgroeien. Denk bijvoorbeeld aan ouders met ernstige psychische problemen, drugs- of alcoholverslaving of met een gewelddadige partner. Ga bij deze groepen ook na of zij zwanger zijn.

De kindcheck in de kinderopvang is vooral gericht op oudersignalen. Onder oudersignalen verstaan wij een ouder die problemen heeft die ernstige gevolgen kunnen hebben voor een kind. Dit is een onderwerp waar de pedagogisch medewerkers ten alle tijden alert op zijn. Tevens moet er ook goed gelet worden op de signalen van een kind zelf (augeo, z.d.).

Het gesprek kindcheck

In het gesprek tijdens de kindcheck wordt er dus gekeken naar de situatie van de cliënt en of hier ook kinderen in beeld zijn. Wanneer dit zo is wordt er nagevraagd of het kind afhankelijk is van de zorg van de desbetreffende persoon en of er nog meer kinderen in de situatie zijn. Mochten er nog meer kinderen in de situatie zijn moet er worden uitgezocht hoe oud deze zijn en hoe de zorg voor deze kinderen zijn geregeld.

Houdt tijdens het gesprek rekening met het feit dat je dit gesprek aangaat omdat je je zorgen maakt om het kind maar ook om de desbetreffende cliënt. Voorbeelden voor vragen in het gesprek zijn:

- 'Ik maak me zorgen om (naam van het kind) maar ook om jullie.'
- 'Het valt ons op dat jullie gezin door moeilijke tijden gaat, hebben jullie hulp van de omgeving bij de opvoeding van (naam van het kind)?'
- 'hebben jullie iemand in de omgeving met wie jullie zelf kunnen praten of die helpt met de kinderen?'

In gesprek met de cliënt ga je dus na of de zorg voor de minderjarige voldoende is, Het kan zijn dat na het gesprek de zorgen zijn weggenomen, bijvoorbeeld omdat de cliënt een betrouwbare partner heeft met wie hij de zorg voor de kinderen deelt, of omdat andere volwassenen helpen met de verzorging van de kinderen. Het kan ook zijn dat na het gesprek de zorgen niet zijn weggenomen. Dan volg je de vervolgstappen van de meldcode.

Het kan ook zijn dat er juist een vermoeden is ontstaan van **acute onveiligheid**, meld dit dan gelijk bij Veilig Thuis. Veilig thuis beoordeelt dan de veiligheid (doet triage) en samen met Veilig Thuis bespreek je welke vervolgstappen je kunt zetten.

In het dossier van de cliënt beschrijf je na het gesprek:

- De situatie van de cliënt of ouders die voor jou aanleiding was om je zorgen te maken over mogelijke minderjarige kinderen;
- Of er bij de situatie van de cliënt minderjarige kinderen betrokken zijn en hoe oud die zijn, en hoe de zorg voor deze kinderen geregeld is. Te denken aan een situatie waarbij je een gesprek hebt gehad met de ouders van een kind van de kinderopvang waarbij jongere zusjes of broertjes ook in beeld zijn.
- Of je na aanleiding van het gesprek met cliënt of omgeving vervolgstappen hebt ondernomen, welke dat zijn en welke afspraken daarover gemaakt zijn.
- Of er sprake is van (vermoedens van) acute onveiligheid en je derhalve een melding hebt gedaan bij Veilig Thuis en welke afspraken je met Veilig Thuis hebt gemaakt over vervolgstappen.

Schrijf feitelijk en objectief over wat je hebt gehoord en gezien. Als je zelf geen contact hebt met de kinderen, kun je dus geen uitspraak doen over hun feitelijke situatie, maar wel over de conditie of situatie van de cliënt.

Zorg dat je de signalen goed vastlegt, zodat ze niet verloren gaan (augeo, z.d.).

Bijlage 9 Registeren DVi

De Drentse Verwijsindex (DVi) is een digitaal hulpmiddel voor professionals om hun betrokkenheid bij een jeugdige kenbaar te maken. Doen twee of meer professionals dit voor dezelfde jeugdige, dan ontstaat er een match. De professionals weten zo sneller of de jeugdige ook bekend is bij zijn of haar collega's. In de Verwijsindex staat alleen benoemd wie er betrokken zijn. Er staat geen inhoudelijke informatie in de DVi. De DVi draagt bij aan snellere afstemming tussen professionals, zodat jeugdigen (nog) betere hulpverlening krijgen

De Drentse Verwijsindex is de lokale implementatie van de Verwijsindex Risicjongeren. De verwijsindex is een wettelijke taak voor gemeenten en elke regio in Nederland kent dan ook een eigen implementatie, die onderling ook gegevens uit kunnen wisselen.

De DVi is een computersysteem dat jeugd van 0 tot 23 jaar in Drenthe in beeld brengt. Als een professional van een van de aangesloten organisaties (bijvoorbeeld leerplicht, jeugdbescherming of politie) in aanraking komt met een kind of jongere, dan signaleert de professional zijn of haar betrokkenheid bij het kind/ de jongere.

Komen er bij de DVi van twee of meer organisaties signalen binnen op dezelfde jeugdige of op jeugdigen binnen hetzelfde gezin met overeenkomende ouder, dan ontstaat er een match. Professionals worden van elkaars betrokkenheid op de hoogte gesteld. De DVi wijst een matchregisseur aan en de gezamenlijke organisaties werken samen om de problemen op te lossen (Drentse verwijsindex, z.d.).

Een match

de aangesloten organisaties leveren signalen aan het signaleringssysteem over jeugd waar ze bij betrokken zijn en die risico loopt of problemen heeft. Geven twee of meer organisaties signalen af over eenzelfde kind of jongere dan ontstaat een match. De organisaties die de signalen over hetzelfde kind of dezelfde jongere hebben aangeleverd krijgen bericht. De DVi wijst in dit bericht één van de organisaties als matchregisseur aan voor de aanpak van de hulpverlening, begeleiding of ondersteuning. Elke match die ontstaat in de DVi blijft net zo lang actief als het laatste actieve signaal. Wanneer een signaal 'inactief' is kan deze niet meer matchen. Een inactief signaal blijft 5 jaar na de verloopdatum zichtbaar in het systeem. Wanneer een match wordt afgesloten is deze niet meer terug te vinden in het systeem. Een match wordt pas afgesloten wanneer alle signalen die tot die match hebben geleid, inactief zijn geworden. Zolang er nog één actief signaal in de macht staat, blijft de match actief.

Privacy

De DVi is goed beveiligd. Dit moet ook volgens de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De professional informeert de ouders/verzorgers wanneer hij zich in de DVi kenbaar gaat maken als betrokkene en de jeugdige jonger is dan 12 jaar. Wanneer de jeugdige tussen de 12 en 16 jaar is, informeert hij ook de jeugdige zelf. Wanneer de jeugdige 16 jaar of ouder is dan vraagt hij toestemming om de ouders te mogen informeren over het DVi-signaal.

In de DVi worden alleen DAT-gegevens opgeslagen, geen WAT-gegevens. Er wordt dus geen dossier opgebouwd in de DVi.

Bijlage 10; Bronnenlijst

- NJI. (z.d.). *houding en uitgangspunten: het belang van partnerschap*. Geraadpleegt op 18 oktober 2021, van <https://www.nji.nl/kindermishandeling/het-belang-van-partnerschap>
- NJI. (z.d.). *specifieke aandachtspunten in gesprekken met kinderen*. Geraadpleegt op 18 oktober 2021, van <https://www.nji.nl/kindermishandeling/aandachtspunten-in-gesprekken-met-kinderen>
- Drentse Verwijsindex. (z.d.). *Over de drentse verwijsindex*. Geraadpleegd op 14 oktober 2021, van <https://drentseverwijsindex.nl/>
- Kwaliteitskader jeugd. (2016). *Toepassen van de norm van de verantwoorde werktoedeling in de praktijk*. Geraadpleegd op 13 oktober 2021, van <https://skjeugd.nl/wp-content/uploads/2017/01/kwaliteitskader-Jeugd-v2.1.pdf>
- Augeo Foundation. (z.d.) *Kindcheck*. Augeo. Geraadpleegd op 13 oktober 2021, van <https://www.augeo.nl/kindcheck>
- Jeugdwet